

IDEAT

5/2021

Vieras: Olli Rehn s.2**Tavalliset työntekijät hurauttavat rahastoihin s.6****Kyberhyökkäykseen varautuminen maksaa s.8****Työmatkalippu helpottaa paluuta arkeen s.10**

Parempi maailma

Kolme yritystä saa miljoona euroa ylimääräistä rahaa
- miten he käyttäisivät sen vastuullisesti? **s.3**

IDEAT

Kustantaja Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy
Toimitusjohtaja Teemu Vehmaskoski
Vastaava tuottaja Teppo Kuittinen
Luova tuottaja Satu Savela
Ulkoasu Markus Frey (AD), Sami Piskonen
Palaute ideat@ideat.media

Avustajat tässä numerossa
 Jukka Fordell, Iina Kansonen, Sami Piskonen ja Marianna Salin
www.ideal.media
www.hs.fi/mainos/ideal

The Folio: Eddie & Ozzie Awards on yksi maailman arvostetuimpia julkaisuille tarkoitettuja kilpailuja. Ideal on valittu vuoden 2021 finalistiksi kansikategoriassa.

Ajassa

Kaiken tiedostavan vastuullisuuspuheen keskellä on helppo unohtaa, että ”Fake it till you make it” oli hyväksyttyä pöhinää vielä aivan hetki sitten.

Valehdellaan, kunnes voitetaan?

Ajankohtainen esimerkki tästä on yhdysvaltalainen verianalyysiyhtiö Theranos, jonka perustajaa Elizabeth Holmesia syytetään parhaillaan oikeudenkäynnissä lukuisista petoksista ja salaliitoista. Parhaimmillaan yli yhdeksään miljardiin dollariin kasvanut yritys-arvo sulki konkurssiksi kolme vuotta sitten. Ekspontiaalisesti luvutun kasvutarinan heikkoudeksi osoittautui teknologia, jota ei ollutkaan.

Valamiehistö tulee aikanaan päättämään, johtuiko lopputulos epäonnisten sattumusten summasta, Holmesin alisteisesta asemasta silloiseen miesystäväänsä vai ihan vain pitkitetystä valheesta. Optimisti voisi toivoa oikeusprosessista jopa käänteentekevää, puhaltamaan ilmoja kaikenlaisista rahamaailman kuplista. Tähän ei taida vielä olla riittäviä perusteita.

Harvard Business Reviewn kesän numerossa pohditaan yrittäjien suhdetta totuuteen yleisemmällä tasolla. Yrittäjän innostus voi johtaa liioitteluun, liioittelu valheeseen, ja valhe petokseen. Toisaalta ilman innostusta ei tapahdu mitään – ei synny visiota toisenlaisesta tulevaisuudesta, ei jakamista ylittää eteen nousevia haasteita, ei tarinaa myytäväksi asiakkaille ja sijoittajille. Eikä sitä parempaa, uutta maailmaa.

Kuviota äärevöittää inhimillinen tarve pelkistää yrityksen tarina yhden sankarin aikaansaannokseksi. Sankaria palvoessa on riski unohtaa paitsi ylevämmät hyveet, myös normaalit yritystoiminnan velvollisuudet – esimerkiksi verojen maksu, työntekijöiden oikeudet, asiakkaiden yksityisyyden suoja tai ympäristövastuut. Kun nämä sankarit sinkoavat itsensä peräjälkeen avaruuden rajalle, suorastaan haalamme sokaistua kantorakettien liekeistä.

Kun kamerat kääntyvät sankariin, hänellä on paljon pelissä. HBR:n mukaan jokaisen ulostulo on kasvuhakuiselle yrittäjälle sekä mahdollisuus että ylimitoitettu uhka. Tämä rohkaisee pelaamaan ”posin kautta” eli vielä hieman pidemmälle kohti huikaisevaa menestystarinaa. Informaation epätasapaino varmistaa, että pientä liioittelua ei kukaan pysty sormella osoittamaan. Ongelma alkaa muodostua, jos tätä tehdään periaatteella korkoa korolle.

Hyvin harva tuskin kuitenkaan aidosti haluaa rakentaa elämäänsä tai uraansa valheelle; itse asiassa HBR viittaa tutkimuksiin, joiden mukaan yrittäjien etiikka olisi jopa keskivertoa korkeammalla tasolla. Normaalit yritystoiminnan rakenteet kuten sisäinen tarkastus, hallituksen valvontavastuu ja tilintarkastus toimivat moneen suuntaan perälautoina, mutta eivät ole täydellisiä. Samoin jokainen rahoituskierron alkaa väistämättä informaation epätasapainosta. Näissä kaikissa yrittäjän hyveellisyyttä mitataan.

Ehkä olennaista onkin tarkastella pikemmin systeemiä kuin yksittäistä henkilöä. Theranos oli perustettu vuonna 2003. Sen tekemiset ja tekemättä jättämiset ehdivät olla olemassa niin pitkään, että käytännössä vähintään sadat osalliset ovat olleet niistä tietoisia. Oikeudenkäyntiin todistajia on tulossa 200. Jälkiviisasteli ja voi pohtia, oliko näille kaikille tähän saakka tärkeämpää vain toivoa bluffin onnistuvan.

Voiko sitten olla toivoa ilman bluffia? Voi, on ja pitää olla vastaisuudessakin. HBR ehdottaa ohjenuoraksi juhlaavasti aristoteelista maailmankuvaa. Sen mukaan teot ovat oikeita, jos hyveellinen ihminen tekisi niin.

Yrittäjälle nämä kääntyvät kahdeksi pointiksi: Saat olla rajaton optimisti, mutta näytä todisteet ja selitä auki tekemäsi oletukset. Ympäröi samalla itsesi ihmisillä ja osapuolilla, jotka mahdollistavat tämän linjan pitämisen.

Lopullinen vastuu on edelleen vastaanottajalla, niin kuin kaupankäynnissä kuu-luukin. Mutta kun alun ja lopun huikaiden lupauksen välissä ollaan hetki rehellisiä, pelikenttä tasoittuu reiluksi.

Ihan kelvollinen neuvo – niin elämään kuin seuraavaan listautumiseesi. *

Teemu Vehmaskoski, toimitusjohtaja, Sanoma Tekniikka-julkaisut Oy

Vieras

Raha kriisin jälkimainingeissa

Raha kytkeytyy monella tasolla ihmisten elämään. Korona-aikana rahasta on puhuttu etenkin inflaation ja velkaantumisen kautta. Mitä käy rahan arvon kriisin jälkimainingeissa?

Viime vuoden maaliskuussa kaupunkien kadut autioituivat, kun pahenevan koronapandemian vuoksi asetettiin ennennäkemättömiä rajoitustoimia. Palvelualat joutuivat ahdinkoon, kun rahavirratt ihmisvirtojen mukana ohjautuivat toisaalle.

Voimakkailla, toisiaan tukevilla raha- ja finanssipoliittisilla elvytystoimilla kuitenkin onnistuttiin välttämään konkurssiaalto ja massatyöttömyys. Koronapandemia ei näytä aiheuttavan talouteen niin merkittävää pitkäaikaista pudotusta kuin aluksi pelättiin.

Nyt, puolitoista vuotta myöhemmin, Suomen talous toipuu koronakriisistä hyvää vauhtia, vaikka deltavariantin myötä kasvaneet tautitapaukset varjostavatkin näkymiä.

Koronakriisin alkaessa myös hintojen pienikin nousu pysähtyi. Nyt talouden asteittain avautuessa inflaatio eli hintatason maltillinen nousu on tehnyt paluun euroalueella. Inflaatiota voimistaa väliaikaisesti vuotta aiemmin vallinnut matalampi hintataso, energian ja raaka-aineiden hinnannousu sekä koronan aiheuttamat tuotantokapeikot. Inflaatio voi nousta vielä lähikuukausina, mutta sen ennustetaan tasaantuvan vuodenvaihteen jälkeen.

Rahapolitiikan tehtävänä on tällaisessa tilanteessa ylläpitää elpymisen kannalta suotuisia rahoitusoloja riittävän pitkään. Näin rahapolitiikka tukee kasvua ja asteittain nostaa inflaatiota, joka on ollut Euroopan keskuspankin kahden prosentin tavoitteeseen nähden pitkään liian matalaa.

Myös raha muuttuu. EKP tutkii parhaillaan digieuron käyttöönoton mahdollisuuksia vastauksena digitaalisen maksamisen murrokseen. Digieuro voisi alentaa kustannuksia, helpottaa

maidenvälisiä siirtoja ja parantaa maksupalvelujen saatavuutta ja tietoturva.

Koronapandemian aikana toteutetut kotitalouksien ja yritysten välttämättömät tukitoimet ovat nostamassa Suomen julkisen velan yli 70 prosenttiin BKT:sta lähivuosina, mikä yhdessä ikääntyvän väestön ja liian matalan työllisyysasteen kanssa korostaa tarvetta huolehtia velkakestävyystä. Vaikka korkojen nousu ei ole nurkan takana eikä ehkä vielä horisontissakaan, jonakin päivänä se on edessä, mikä on syytä ottaa huomioon julkisen talouden hoidossa.

Elvytyksen tarjoama tilaisuus tehdä talouskasvua, työllisyyttä ja tuotavuutta tukevia rakenneuudistuksia ei kannata hukata. Kriisin jälkeen edessä ovat samat talouskasvuun ja julkisen talouden kestävyysasteen liittyvät kysymykset kuin ennen kriisiä, mutta vain aiempaa vaikeampina. Kotimaan päätöksenteossa on nyt eletävä kahta aikaa rinnakkain. Rima on noussut talouspolitiikassa. *

Olli Rehn, Suomen Pankin pääjohtaja

Miljoona euroa, ole hyvä!

Kolmen yrityksen toimitusjohtajat kertovat, mitä tekisivät miljoonalla, jos se pitäisi sijoittaa omaan, vastuulliseen toimintaan.

Teksti: Iina Kansonen
Kuvitus: Markus Frey

Miljoonalla ei tehdä ihmeitä, mutta päästään hyvään alkuun. Se tuntui olevan jokaisen tätä juttua varten haastatellun toimitusjohtajan sanoma, kun he pääsivät pohtimaan, mihin vastuullisuutta lisäävään tuotteeseen tai toimintaan he sijoittaisivat miljoona euroa.

Kaikille on selvää myös se, että vastuullisuustekoja on tehtävä ja niihin panostettava taloudellisesti. Se on kuluttajan vaatimus: yhä useampi yritys ja kansalainen tekee kulutuspäätöksiä vastuullisuusnäkökulmat huomioiden.

Taksiihtiö Kovasen
toimitusjohtaja Teemu
Romppanen:

"Pystyttäisimme suurteholatauspisteitä sähköautoille"

Helsingissä ja Oulussa franchising-mallilla toimiva kuljetusyritys Kovanen haluaa luoda kannustimalleja, jotka houkuttelevat yrittäjiä investoimaan sähköautoon.

"Käyttäisimme miljoonasta eurosta puolet muutaman sähköautoille tarkoitetun suurteholatauspisteen rakentamiseen Helsingin Pitäjänmäen autotalliimme. Tallissa on noin viidenkymmenen Kovanen-yrittäjän autopaikka.

Aiemmin meillä oli paljon omaa kalustoa, mutta nykyään toimimme franchising-periaatteella. Meillä on autoilijoita, joille tarjoamme Kovasen brändin. Omistamme asiakassuhteet, ja autoilijayrittäjämme tuottavat kuljetuspalvelun konseptimme mukaisesti.

Tiedostamme, että kuljetusliiketoiminnan hiilijalanjälki on valtava. Siksi haluamme luoda kannustimalleja, jotka houkuttelevat autoilijoita investoimaan päästöttömiin autoihin. Yksi keino olisi juuri latauksen mahdollistaminen helposti. Latauspisteet mahdollistaisivat sen, että meillä olisi kahden vuoden sisällä kokonaan sähköinen kalusto.

Olemme osa pohjoismaista Cabonline-konsernia, ja noudatamme sen vastuullisuusohjelmaa. Meillä yritys- ja yhteiskuntavastuu jakautuu ympäristöön, työvoimaan ja kantakaupungin ulkopuolisiin kuljetustarpeisiin liittyvään vastuuseen.

Uskon, että olemme vastuullisessa toiminnassa alan edelläkävijöitä Suomessa. Se johtuu siitä, että muissa Pohjoismaissa on vaadittu pidempään niitä asioita, joista meillä alettiin keskustel-

la vasta, kun taksimarkkina vapautettiin kesällä 2018.

Kolmasosan miljoonasta sijoittaisimme kuljettajien koulutukseen eli työvoimaan liittyvään vastuuseen. Koulutukseen pitäisi panostaa huomattavasti nykyistä enemmän sekä ajallisesti että rahallisesti. Osaavista kuljettajista on huutava pula. Se johtuu osaltaan siitä, että korona on laskenut kuljettajien ansioita. Mutta osansa on myös sillä mielikuvalla, mikä alasta on julkisuudessa muodostunut vuoden 2018 vapautuksen jälkeen.

Maahanmuutto on alalle suuri mahdollisuus. Meidän tulee kuitenkin varautua siihen, että pystymme tarjoamaan toisesta kulttuurista tulleille henkilöille mahdollisimman laajan ja kattavan koulutuspaketin. Se saattaa usein vaatia enemmän esimerkiksi kulttuuristen asioiden ja paikallistuntemuksen läpikäyntiä. Vastuullamme on myös, että autoilijat harjoittavat liiketoimintaansa

Suomen lakien ja säännösten mukaisesti. Meidän tulee kantaa vastuumme myös niihin liittyvässä perehdytyksessä.

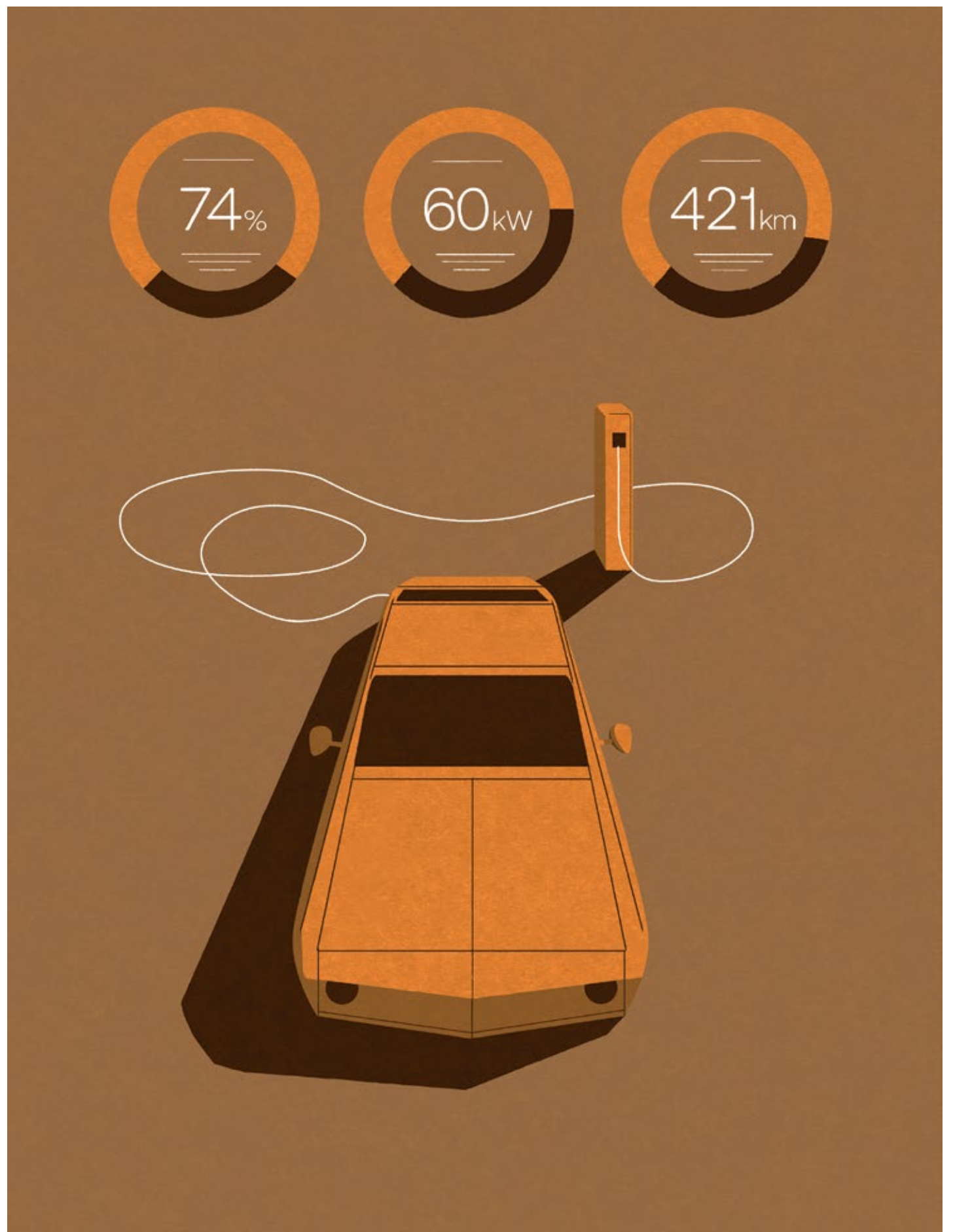
Loput rahasta laittaisimme siihen, että saamme kuljetuspalvelut säilymään urbaanien alueiden ulkopuolella. Kuljetuspalveluiden tuottaminen haja-asutusalueilla on kaupunkiin verrattuna erilaista. Se vaatii tilausvälitykseltä esimerkiksi eri suuntaan menevien kyytien yhdistelyä, jotta tyhjänä ajo saadaan minimoitua.

Lisäksi autoilijoiden liikevaihto saattaa haja-asutusalueilla olla alhaisempi kuin kantakaupungissa. Siksi emme voi periä samansuuruisia franchising-maksuja sekä haja-asutusalueen että kantakaupungin autoilijoilta. Se, että tarjoamme kuljetuspalvelua myös urbaanien alueiden ulkopuolella, antaa meistä kuitenkin vastuullisen kuvan. Haluamme, että jokainen voi asuinpaikasta riippumatta tuntea olevansa kuljetuksen arvoinen.

Meillä on julkisen puolen asiakkaita, yrittäjäasiakkaita ja kuluttaja-asiakkaita. Eniten vaatimus vastuullisuudesta näkyy julkisissa hankinnoissa. Se johtuu osittain siitä, että EU-lainsäädännössä vaaditaan, että tietyt ympäristöasiat tulevat huomioiduiksi.

Yritysmarkkinassa yhä useampi asiakas on kiinnostunut siitä, millainen hiilijalanjälki työntekijöiden taksimatkoista kertyy. Sovelluksemme kautta yritys saa kuukausittain raportin siitä, paljonko heidän taksinkäyttönsä hiilidioksidi- ja typpipäästöt ovat yhteensä olleet. Se on meille kilpailuetu.

On tärkeää, että ensi vuoden jälkeen asiakkailamme on aina halutessaan mahdollisuus valita nollapäästöinen auto. Autojen saatavuus pitää kuitenkin säilyttää. Se tarkoittaa sitä, että nollapäästöisiä autoja tulee olla tarpeeksi paljon, jotta asiakkaat saavat kuljetuspalvelua kohtuullisella odotusajalla."

Solar Foodsin toimitusjohtaja Pasi Vainikka:

”Rakentaisimme Nasalle prototyypin”

Hiilidioksidista ihmisravintoa tekevä start-up Solar Foods haluaa tuottaa vastuullista ruokaa avaruushennoille, kriisialueille ja suomalaisiin ruokapöytiin.

”Jos saisimme ylimääräisen miljoonan, joka meidän tulisi käyttää vastuullisesti, rakentaisimme Nasalle prototyypin laitteistosta, jota tarjosimme heille viime kesänä.

Osallistuimme Nasan Deep Space Food Challenge -kisaan. Siinä etsitään uusia teknologioita, joilla voidaan tuottaa ravitsevaa ja maukasta ravintoa avaruushennojen aikana ja joista ihmiskunta voisi hyötyä muutenkin. Tarjosimme kisaan suunnittelemaamme laitteistoa, joka on pienen jääkaapin kokoinen ja tuottaa proteiinia automatisoidusti kuudelle astronautille Mars-matkan ajan.

Koko toimintamme perustuu vastuullisuudelle. Olemme puhtaan teknologian yritys, joka tuottaa ravintoa ilman maataloutta. Kolmannes kaikista päästöistä aiheutuu ravinnostamme. Ruokajärjestelmämme aiheuttaa monenlaista muutakin ympäristöhaittaa, kuten rehevöitymistä ja biodiversiteetin köyhtymistä. Kun me kytkemme ruoantuotannon irti maataloudesta, ympäristöhyödyt tippuvat samalla syliin.

Tuotamme proteiinia hiilidioksidista ja sähköstä. Tuotantolaitoksemme on vähän kuin panimo. Meillä on Suomen maaperästä löydetty yksisoluihin Solein-niminen mikrobi, josta 65–75 prosenttia on proteiinia, 10–20 hiilihydraatteja, 4–10 rasvaa ja saman verran mineraaleja. Se on ravintosisällöltään verrattavissa lihaan.

Käymisastiassa eli fermentorissa tämä mikrobi kasvaa ja jakaantuu vähän niin kuin hiiva viininteossa. Jakaantumiseen mikrobi tarvitsee hiiltä, jota saamme hiilidioksidista. Tarvitaa myös energiaa, ja sitä mikrobi saa vedystä, joka valmistetaan halkaisemalla vettä sähköenergian avulla. Niin sähköstä ja hiilidioksidista syntyy Solein-mikrobeista koostuvaa hienoa, pölymäistä proteiinijauhetta.

Olemme nimenneet jauheen mikrobin mukaan Soleiniksi. Jauhe on ruokateollisuuden raaka-ainetta, ja siitä voidaan valmistaa muun muassa meijerituotteiden kaltaisia elintarvikkeita, juomia ja erilaisia proteiiniraaka-aineita. Esimerkiksi nuudeliin, joita syödään paljon

Aasiassa, ravitsemuksellinen arvo on lähellä nollaa. Jos me teemme Soleinista nuudelia, voimme saada siihen mukaan kaikki lihan kaltaiset proteiinit. Tai sitten voimme puristaa jauhetta kuitumaiseksi, nyhtötyypiseksi proteiiniksi.

Jauheen maku on neutraali. Virallisen makuprofilointi sanoo, että siinä on vähän umamista makua. Joku on maistanut porkkanaa ja toinen verrannut maissinaksuun.

Avaamme vuoden 2023 alussa Vantaan Vehkalaan laitoksen, joka tuottaa vuodessa satoja tonneja jauhetta. Se tarkoittaa noin viittä miljoonaa ateriaa vuodessa.

Vehkalan laitoksesta tulee myös Experience Hub, ruoan Apple Store, jonne ihmiset pääsevät katsomaan tuotantoa ja maistelemaan tuotteita. Kun ihminen meni aikoinaan kuuhun, ihmiskunta koki toivoa ja odotti tulevaa. Uudenlainen maailma avautui. Toivomme, että Experince Hubilla saamme aikaan saman reaktion.

Se, mitä teemme, kuulostaa monen mielestä hankalalta, epäuskottavalta ja jopa scifiltä. Mutta haluamme inspiroida ihmisten mieltä ja näyttää, mikä kaikki on mahdollista. Olemme entisiä tutkijoita, joten tässä on mukana tunteen paloa.

Nasalle tarjoamaamme laitteistoon meillä ei ole vielä rahoitusta. Sijoittaisiin miljoona euroa juuri tähän laitteistoon siksi, että se veisi teknologiamme äärimmäisiin olosuhteisiin. Jos laitteisto toimii avaruusaluksessa, se todistaisi sen, että kaikki tarvittavat raaka-aineet pysytään kierrättämään äärimmäisen tarkasti. Silloin ruoantuotannon vaikutus ympäristöön voi olla lähellä nollaa myös maan päällä.

Sivutuotteena tästä kaikesta voisi syntyä konsepti, jonka voisimme viedä esimerkiksi maapallon köyhille ja kuiville kriisialueille. Meillä olisi mahdollisuus tuottaa esimerkiksi pakolaisleireissä erittäin ravitsevaa ruokaa vain viemällä laite paikan päälle ja asentamalla siihen aurinkopaneelit.”

Aurinkomatkojen toimitusjohtaja Timo Kousa:

”Panostaisimme vastuullisuustyöhön matkakohteissa”

Suomen suurin matkanjärjestäjä Aurinkomatkat haluaa tarjota asiakkailleen entistä enemmän vastuullisia hotelli- ja retkivaihtoehtoja.

”Miljoonalla eurolla käynnistäisimme vastuullisuuteen tähtääviä hankkeita matkakohteissamme. Auttaisimme esimerkiksi hotellia tai paikallista retkien järjestäjää tekemään työtä vaikkapa muovirokkan poistamiseksi tai ihmisoikeuksien kehittämiseksi.

Hankkeiden myötä voisimme tarjota asiakkaillemme konkreettisen mahdollisuuden tehdä lomallaan vastuullisia valintoja helposti. Toisin sanoen tuottaisimme vielä nykyistä suuremman määrän vastuullisia kokemuksia ja elämyksiä, ja asiakas saisi valita omien mieltymystensä mukaan, mitä hän haluaa tukea: luonnon- tai eläinten suojelua, terveyttä ja hyvinvointia, ihmisoikeuksia vai ehkä sosiaalisen ja taloudellisen vastuun kehittämistä.

Aurinkomatkat on yksi Suomen vanhimmista matkanjärjestäjistä. Täytämme 60 vuotta vuonna 2023. Vuodesta 2018 saakka olemme olleet myös Suomen suurin matkanjärjestäjä noin 30 prosentin markkinaosuudella. Meidät omistaa Finnair.

Ennen koronaa teimme matkoja yli sataan kohteeseen vuodessa ja meillä oli 140 työntekijää. Nyt heitä on noin 90, joista töissä on parikymmentä. Loput ovat lomautettuina. Viime heinäkuussa pääsimme tekemään pienimuotoisesti matkoja yli vuoden tauon jälkeen, ja syyskuussa teemme matkoja jo 15 ulkomaan ja viiteen kotimaan kohteeseen. Silloin myös suurin osa työntekijöistä palaa töihin. Kohti normaalia toimintaa ollaan siis menossa.

Matkailulla on aina sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia. Ne voivat liittyä esimerkiksi ihmiseen, ympäristöön ja talouteen.

Tavoitteemme on minimoida matkailun negatiivisia vaikutuksia ja vahvistaa positiivisia. Negatiivisten vaikutusten minimoiminen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että lennämme lomakohteisiin tällä hetkellä vain suorilla lennoilla ja vähäpäästöisellä konekannalla. Me myös osallistumme Finnairin Co2-päästövähennyksiin.

Lisäksi valitsemme vastuullisen, ympäristösertifioidun hotellin aina, kun mahdollista. Jos se ei ole mahdollista, autamme pieniä hotelleja saamaan ser-

tifikaatin. Siihen liittyy monenlaisia kriiteerejä. Huomiota kiinnitetään esimerkiksi lämmitykseen, veden ja energian kulutukseen, ilmastointivaihtoehtoihin, materiaaleihin ja pyykin käsittelyyn sekä pesuaineisiin.

Matkailun positiivisten vaikutusten vahvistaminen tarkoittaa meille sitä, että tarjoamme asiakkaillemme vastuullisesti tuotettuja elämyksiä ja retkiä kohteissa, josta asiakkaalle jää pitkäsi aikaa positiivisia muistoja. Pyrimme pitkäaikaiseen yhteistyöhön valittujen kumppanien kanssa, mikä mahdollistaa suunnitelmallisen vastuullisuuskehityksen.

Osallistumme jo nyt paikallista matkailua vastuullisesti edistäviin projekteihin kohteissamme eri puolilla maailmaa. Teemme yhteistyötä pääasiassa paikallisten perheyritysten kanssa.

Olen Suomen matkailualan liiton hallituksessa, ja teettämässämme kyselyssä 72 prosenttia kertoi vastuullisuuden vaikuttavan matkustusvalintoihin. Se näkyy meidänkin asiakaskunnassamme.

Uskon, että kuljetukset maata pitkin lisääntyvät ja kehittyvät tulevaisuudessa. Junayhteydet ja lähimatkailu Suomessa ja naapurimaissa kasvavat. Lanseerasimme koronan aikaan kotimaan matkapaketit. Talvella veimme lentäen ihmisiä Lappiin, kesällä lisäksi Ahvenanmaalle. Paketit olivat tosi suosittuja, ja myymme niitä koronan jälkeenkin. Olemme löytäneet kotimaan matkapakettien avulla uuden asiakaskunnan, aktiiviset nuoret luontomatkailijat.

Lentämistä kehitetään koko ajan ympäristöystävällisemmäksi. Teemme kaikkemme sen eteen, että lentomatkailu on kanssamme niin vastuullista kuin mahdollista. Voi hyvinkin olla, että tarjoamme jatkossa myös matkoja, joissa kohteeseen kuljetaan lentokoneen ja junan yhdistelmällä.

Koronapandemian myötä huomio on kiinnittynyt myös terveysturvalliseen matkustamiseen. Sekin on vastuullisuusasia, ja asiakkaamme ovat kokeneet terveysturvallisen matkapakettimme vastuulliseksi matkustamiseksi. Matkalle lähtevät ihmiset ovat koronatestattuja, ja testi tehdään myös matkakohteessa ennen kotiinpaluuta. Ne, jotka ovat halunneet näissä vaikeissa olosuhteissa matkustaa, ovat halunneet valita matkanjärjestäjän, joka on ottanut terveysturvallisuuden huomioon.” *

Jo 1,2 miljoonaa suomalaista sijoittaa rahastoihin

On aika unohtaa myytti, jonka mukaan sijoittaminen vaatii muhkeat tulot ja jatkuvaa huomiota.

Rahastosäästäminen on suosittum-
paa kuin koskaan ja kaikista sijoitusmuodoista suosituin. 1,2 miljoonaa suomalaista sijoittaa rahastoihin, ja heistä 37 prosenttia on alempia toimihenkilöitä tai työväestöä. Tämä kävi ilmi Finanssiala ry:n tuoreesta Säästäminen, luotonkäyttö ja maksutavat -tutkimuksesta.

"Heiluvia osakekursseja voi seurata rauhallisin mielin, jos tavoitteena on yli 10 vuoden sijoitus."

"Rahasto on palvelutuote, joka tekee sijoittamisesta helppoa ja sopii kaikille", tiivistää varainhoitoyritys Seligson & Co:n toimitusjohtaja **Ari Kaaro**. Hän pitää rahastojen suurimpana etuna hajautusta. Sijoittaja saa jo muutamalla kymppillä siivun rahastosta, johon asiantuntija on valinnut lukuisia erilaisia arvopapereita.

"Hajautus on hyvä keino tasoittaa sijoittamisen riskejä."

Suosituimmat rahastot sijoittavat tavallisesti korkoihin tai osakkeisiin, tai molempiin, jolloin niitä kutsutaan yhdistelmärahastoiksi. Koroilla viitataan korkoinstrumentteihin, joita ovat esimerkiksi yrityksille tai valtioille myönnettävät lainat.

Turvallisimpina kohteina pidetään lyhyitä korkoja eli lyhytaikaisia lainoja, ja niinpä niiden tuotto-odotuksetkin ovat pienimmästä päästä. Suurimmat tuotto-odotukset ja siten myös riskit kohdistuvat tavallisesti osakkeisiin.

Kaaron mukaan rahastosäästäjä voi seurata heiluvia osakekursseja rauhallisin mielin, jos tavoitteena on yli 10 vuoden sijoitus eikä varoja tarvitse lunastaa juuri silloin, kun kurssi on kuopassa.

"Turvaa tuo myös se, että valitsee yhden osakerahaston rinnalle muita eri markkina-alueilta ja toimialoilta – siis hajauttaa."

Jos säästetylle ja sijoitetulle summalle tulee tarve jo lähivuosina ja kenties yllättäen, Kaaro pitää sopivina vaihtoehtoina korkorahastoja ja jopa korotonta pankkitiliä.

Arkistotutkija Nelly Laitinen säästää rahastoihin 150 euroa kuussa eläkepäiviä varten.

KUVA SAMI PISKONEN

Malttia koronakuopassa

"Ryhdyin rahastosijoittajaksi, kun sain noin 15 vuotta sitten pienen perinnön. Halusin laittaa rahat kasvamaan pikkuhiljaa jonnekin, josta niitä ei tule otettua ulos ihan tuosta vain. Lisäksi tein säännöllisen säästösopimuksen.

Tililtäni lähtee joka kuukausi yhteensä 150 euroa kahteen rahastoon. Valitsin summan, jonka pystyn keskipalkkaisena säästämään helposti. Saman summan saisin helposti menemään vaikkapa lounasseteleitä tai vaatteita ostamalla.

Annoin rahastopesämunan myös lahjaksi molemmille lapsille, kun he täyttivät 18 vuotta. Omiin rahastoihini säästän eläkepäiviä varten, mutta käytän säästöjä kyllä aiemminkin, jos tulee poikkeuksellinen tarve. Esimerkiksi putkiremontin aikaan myin juuri sen verran kuin tarvitsin. Asuntolainan lyhennyksiin en kuitenkaan käytä säästöjä.

Seuraan säännöllisesti rahastojen kehitystä ja viime vuonna ehdin jo panikoida, kun kurssit syöksyivät koronapandemian alussa. Mietin, pitääkö myydä ennen kuin kaikki häviää. Kyllä siinä malttia tarvittiin. Päädyin lopulta ostamaan lisää, ja sitten kurssit kääntyivätkin nousuun."

Nelly Laitinen, 53, arkistotutkija, Helsinki

Jos osakkeet kiinnostavat, miksi et sijoittaisi niihin suoraan? Tämän kysymyksen rahastosijoittaja saa yleensä kuulla ennen pitkää kaveriltaan tai kollegaltaan.

"Harvalla sijoittajalla on niin paljon hyviä ideoita, että niitä riittäisi kokonaiseen hajautettuun osakesalkkuun. Ei minulla ainakaan", Kaaro naurattaa. Jos suorat osakesijoitukset kuitenkin kiinnostavat, hän kannustaa valitsemaan suoria kohteita esimerkiksi kotimaasta ja

hankkimaan ulkomaisia sijoituksia rahastojen kautta.

Ammattimaisen hajautuksen ohella Kaaro pitää rahastojen etuna sitä, että sijoitusten myyntivoitot ja osingot sijoitetaan rahaston sisällä automaattisesti uudestaan, kun taas suorien osakesijoitusten tuotot kilahtavat sijoittajan arvo-osuustilille heti ja niistä on maksettava verot. Rahastosijoittaja maksaa veroja vasta siinä vaiheessa, kun hän luopuu ra-

hastostaan voitolla. Osakkeisiin voi sijoittaa suoraan myös viime vuonna lanseeratun osakesäästötilin kautta, jolloin sijoittaja maksaa veroja vasta nostaessaan rahoja muuhun käyttöön.

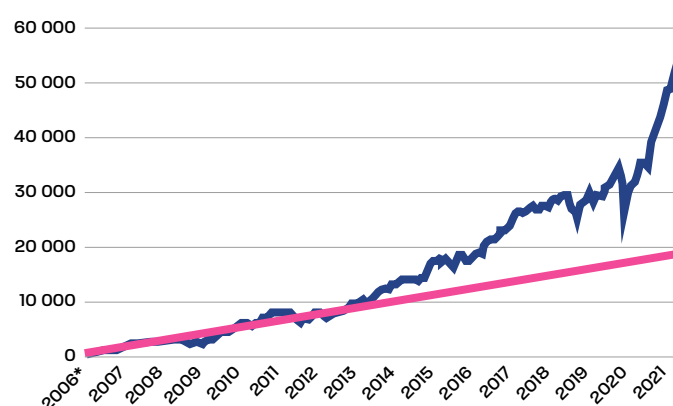
Omatoimiset osakesijoittajat ovat toki oikeassa siinä, että rahastosijoittaja maksaa saamastaan palvelusta. Kaaro kehottaa kuitenkin vertailemaan huolella eri rahastojen kuluja.

Lue lisää: finanssiala.fi

Sijoitettu pääoma vs. markkina-arvo, EUR

Suomeen sijoittavat osakerahastot

— Markkina-arvo, Suomeen sijoittavat osakerahastot
— Sijoitettu pääoma

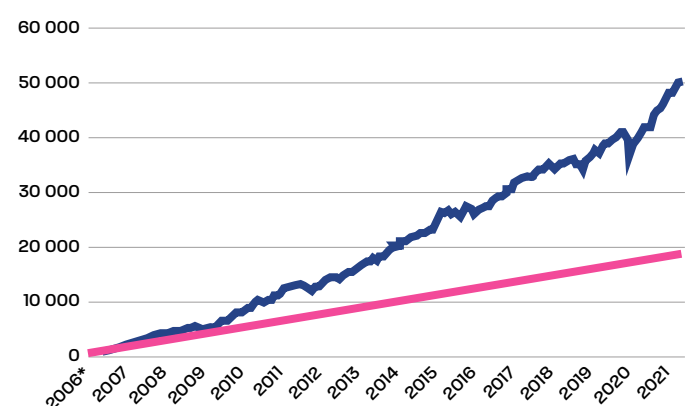
* vuosittainen 1. tammikuuta, Lähde: Finanssiala

Rahastosijoittaminen suosii pitkäjänteisyyttä, ajan myötä markkina-arvojen vaihtelut tasaantuvat. Grafiikka kertoo, miten kuukausittaisen 100€:n rahastosijoituksen markkina-arvo on kehittynyt vuodesta 2006 lähtien, jos sijoituksen on tehnyt rahastoihin. Kuvassa näkyvät myös maailmantalouden kriisivuodet.

Sijoitettu pääoma vs. markkina-arvo, EUR

Globaalit yhdistelmärahastot

— Markkina-arvo, globaalit yhdistelmärahastot
— Sijoitettu pääoma

* vuosittainen 1. tammikuuta, Lähde: Finanssiala

KUVA SAMI PISKONEN

Pitkäjänteistä säästämistä

”Opintolainasta jäi sen verran käteen, että päätin sijoittaa sen, enkä jättää sitä tilille seisoskelemaan. Aloitin rahasto-säästämisen tammikuussa.

Siirsin koko summan sivuun muista rahoista, ja sen jälkeen olen siirtänyt siitä kerran kuussa 50 euroa yhteen rahastoon ja 50 euroa toiseen ja välillä myös pienempiä summia muutamaa muuhun rahastoon.

Aluksi pohdin suoria osakesijoitusiakin, mutta näin pienillä summilla se ei tunnu mielekkäältä. Lueskelen kyllä blogeja, jotta oppisin lisää sijoittamisesta. Omia sijoituksiani käyn katsomassa ehkä kerran viikossa.

Minulla on tavoitteena pitkäaikainen säästäminen ilman tarkkaa tavoitetta. Toivon, että joskus vuosien kuluttua summa olisi kasvanut ihan huomattavaksi.

Opintoni kestävät neljä vuotta, ja aloitin juuri kolmannen vuoden. Perustin myös hiljattain yrityksen muutaman opiskelukaverin kanssa. Kun se pääsee kunnolla vauhtiin, pääsemme nostamaan palkkaa ja voin sijoittaa myös siitä. Kun opinnot päättyvät ja saan vähän vakituksempia tuloja, aion avata myös asp-tilin.”

Aaro Hyytiäinen, 21, opiskelija, Lahti

Opiskelija Aaro Hyytiäinen sijoittaa opintolainasta säästyneet rahat erilaisiin rahastoihin.

Idea

Säästövakuutus avaa säästäjälle vielä rahastojakin suuremman paletin

Rahastosäästäjä ei voi itse vaikuttaa rahaston tekemisiin sijoituspäätöksiin, kun taas vakuutussäästäjä voi valita säästövakuutuksensa sisällä, sijoittaako hän suoraan osakkeisiin, velkakirjoihin tai rahastoihin. Saman vakuutuksen sisällä voi myös nopeasti vaihtaa sijoituksia esimerkiksi rahastoista velkakirjoihin. Verot maksetaan vasta, kun varoja nostetaan omaan käyttöön.

”Säästövakuutuksessa tavoitteena on säästää pitkäaikaisesti. Niinpä vakuutusten kustannusrakenne ja korkoa korolle kerryttävä tuotonmuodostus kannustavat säästämään pitkäjänteisesti”, sanoo johtava asiantuntija **Päivi Luna** Finanssiala ry:stä.

Säästövakuutuksiin liittyy melkein aina turva ennenaikaisen kuoleman varalle. Näin jälkeläiset, puoliso tai muu vakuutukseen merkitty edunsaaja saa vakuutukseen säästetyt rahat, jos säästöhenkivakuutuksen ottaja kuolee.

”Iäkkäille ihmisille säästöhenkivakuutus voi olla hyvä keino varautua perinnönjakoon”, Luna toteaa. Perinnönjako nopeutuu ja yksinkertaistuu, koska vakuutussäästäjä voi ohjata osan perinnöstä suoraan haluamallaan tavalla omille jälkeläisilleen. Henkivakuutusten sisältöä ei lasketa osaksi kuolinpesää, vaan henkivakuutuskorvaukset menevät suoraan edunsaajille.

Opiskelija Anni Turpeinen säästää myös 1- ja 2-vuotiaille pojilleen rahastoihin.

PAULAVANAMO/PAULA AHOLA

Alkuun 15 eurolla

”Kun täytin 18, sain mummilta perintönä osakkeita ja kiinnostuin sijoittamisesta. Kuuntelin podcasteja sijoittamisesta ja ymmärsin, kuinka paljon etua siitä tulee, kun säästää ja sijoittaa nuoresta alkaen.

Huomasin, että voisin mieheni kanssa säästää asp-tilille taloa varten ja sijoittaa sen lisäksi ainakin 15 euroa kuussa, vaikka olemme opiskelijoita. Valitsin sijoituskohteen rahaston, koska minulla ei ole aikaa perehtyä suoriin osakesijoituksiin.

Käyn tulomme ja menomme läpi joka kuukausi, ja sijoitan sen jälkeen 15–50 euroa. Tosin nyt summat kasvavat, koska asp-tilillämme on jo vaaditut 10 pro-

senttia talon hinnasta. Säästämme lisäksi yksi- ja kaksivuotiaille pojillemme viisi euroa kuussa rahastoihin, jotka he saavat 18-vuotiaina. Varmistan aina, että rahaa on myös puskuritulilla.

Minusta ei tunnu, että joutuisin luopumaan jostain. Pikemminkin tykkään käydä raha-asioita läpi. Mieheni on kyllä opettanut, ettei ole mitään järkeä säästää kaikkea ylimääräistä ja elää vasta tulevaisuudessa. Esimerkiksi ruoassa emme juurikaan säästä, vaan syömme kotona niin monipuolisesti kuin haluamme. Se tuo paljon lisäarvoa elämään.

Meillä ei ole tiettyä tavoitetta rahastosäästämisessä. S-ryhmän bonukset sijoitamme kyllä rahastoon, jonka olemme

omistaneet parisuhteen hyvinvoinnille, vaikkapa 10-vuotishääpäivän viettoon.

Olen viime aikoina miettinyt, millainen rahasto sopisi parhaiten eläkesäästämiseen. Työurani katkeaa varmasti melko usein, jos saamme lisää lapsia. Näin palkkakehitykseni jää hitaaksi ja eläkettä kertyy vähemmän.

Seuraan rahastojen tilannetta, jos en ihan päivittäin niin ainakin joka toinen päivä, mutten koskaan myy. Silloin, kun kurssit romahtivat koronapandemian alussa, suojasin itseäni sillä, etten käynyt vähään aikaan katsomassa niitä.” *

Anni Turpeinen, 23, perheellinen opiskelija, Oulu

Tietoturvahyökkäykset kohdistuvat yhä useammin tavallisiin yrityksiin

Yksikään yritys ei ole enää täysin turvassa kyberhyökkäykseltä. Hyökkäyksestä voi kuitenkin selvitä, jos se havaitaan ajoissa ja siihen osataan vastata.

Lähes jokainen suomalainen yritys joutuu kyberhyökkäyksen kohteeksi lähivuosina tai on jo joutunut. Osa selviää ilman seuraamuksia, osa maksaa satoja tuhansia tai jopa miljoonia euroja vahingoista”, toteaa johtaja **Timo Laaksonen** F-Securelta.

Väite voi vaikuttaa äkkiseltään liioittelulta. Tiedämmehän me, että taitavimmat kyberhyökkääjät tavoittelevat lähinnä suur-yritysten lunnasrahoja ja valtioiden salaisuuksia, kun taas keskinkertaiset hakkerit keskittyvät yrityksiin, joiden tietoturvassa on selviä aukkoja.

Laaksonen mukaan tilanne on muuttunut viime vuosina. Hyökkäykset kohdistuvat yhä useammin aivan tavallisiin yrityksiin, jotka ovat suojanneet tietojärjestelmänsä varsin hyvin.

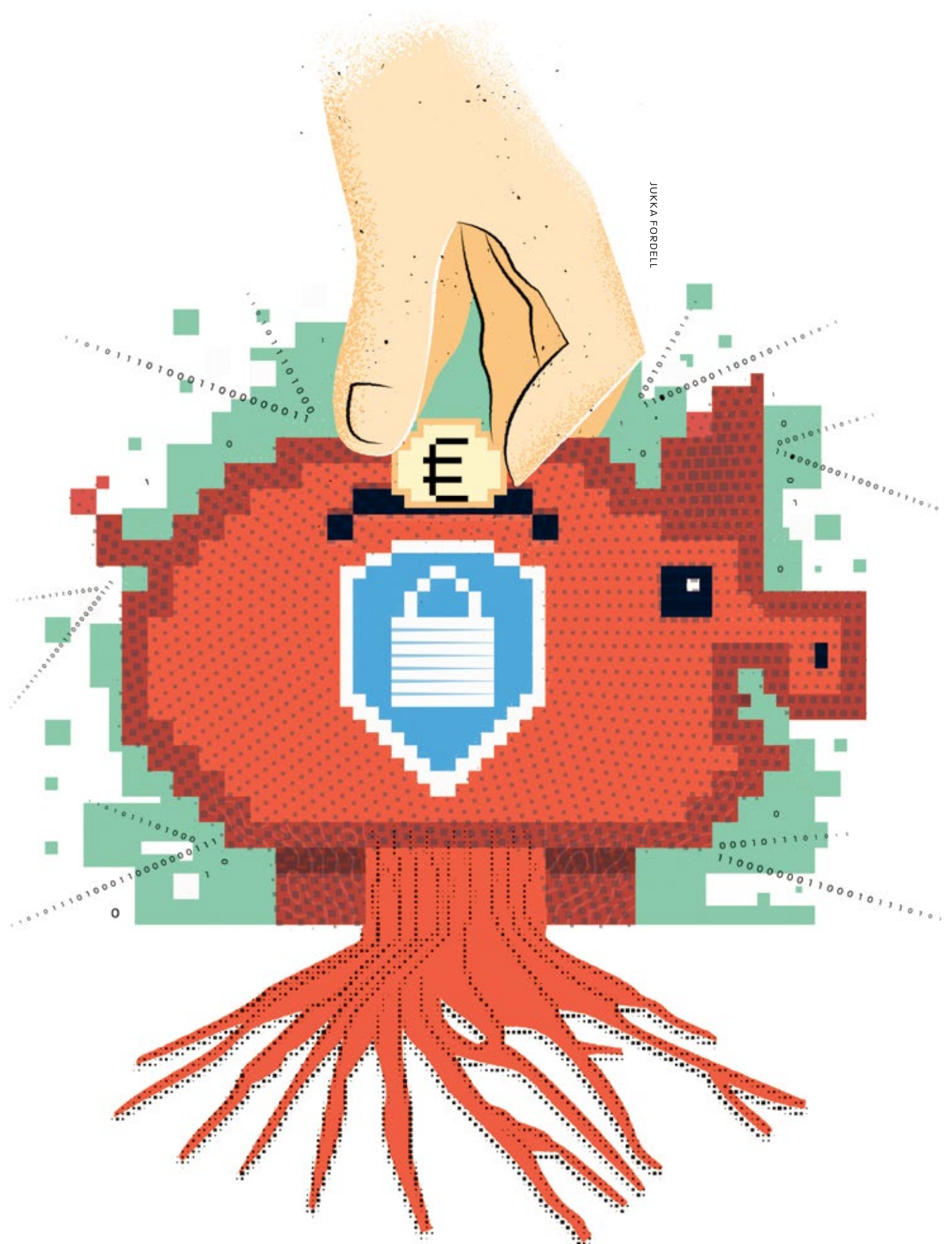
”Huomasimme hiljattain eräässä yrityksessä, että hyökkääjä oli jopa katsonut ohjevideota YouTubeista kesken hyökkäyksen.”

”Taitavat kyberhyökkääjät kehittävät käteviä työkaluja, joiden avulla myös taitamattomampi pystyy hyökkäämään. Huomasimme hiljattain eräässä yrityksessä, että hyökkääjä oli jopa katsonut ohjevideota YouTubeista kesken hyökkäyksen.”

Jos tietojärjestelmien paraskaan suojaus ei aina auta, mikä neuvoksi?

”Kannattaa varmistaa, että hyökkäykset huomataan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ennen kuin tuhoa on päässyt tapahtumaan”, Laaksonen sanoo.

Viime vuonna kuukausia kestänyt SolarWinds-hyökkäys paljastui, kun yhdessä sen kohteista huomattiin outoja liikkeitä käyttäjien monitasoisessa tunnistautumisessa. Siihen mennessä hyökkääjät olivat altistaneet Yhdysvalloissa peräti 18 000 yritystä tai organisaatiota mahdolliselle hyökkäykselle.

JUKKA FORDELL

"Kiristäjiä kiinnostavat kaikki yritykset, joilla on rahaa lunnaisiin ja motivaatio maksaa niitä."

"On tärkeää seurata, mitä omissa tietojärjestelmissä tapahtuu, mutta vähintään yhtä tärkeää on tietää, mitä tehdä, kun hyökkäys on havaittu."

Elokuissa on tapana sulkea laitteet ja vetää piuhat irti seinistä. Laaksonen kuitenkin toppuuttelee.

"Jos hyökkääjä huomaa paljastuneensa, hän saattaa palata entistä määritetöisemmin esimerkiksi asentamaansa takaporttia hyödyntäen. Olennaista on kerätä ja analysoida huolellisesti tietoa hyökkäyksen kulusta ja laajuudesta ennen hyökkääjän poistamista verkosta."

Laaksonen kollegoineen tarjoaa havainnointi- ja vastepalveluita, jotka tukevat asiakasyrityksen asiantuntijoita hyökkäyksen aikana sekä sitä ennen, kun yrityksessä vallitsee kyberrauha.

"Varmistamme ensin, että suojaus on mahdollisimman hyvässä kunnossa, ja sen jälkeen laadimme yhdessä ohjeet hyökkä-

ysten havainnointiin ja niihin vastaamiseen. Tärkeää on myös harjoitella nopeaa toimintaa. Esimerkiksi varmuuskopioista on hyötyä vain, jos ne saadaan helposti käyttöön tietojärjestelmän lamauduttua."

Varautuminen maksaa. Siksi Laaksonen kehottaa yritysjohtoa miettimään huolella, mihin hyökkäys todennäköisesti kohdistuisi omassa yrityksessä ja millaisin seurauksin. Mikä on haitan hinta, jos tietojärjestelmä lamautuu logistiikkayhtiössä tai tehtaan valvomossa? Jos keksintö vuotaa kilpailijalle tai asiakastiedot koko maailmalle?

"Kiristäjiä kiinnostavat kaikki yritykset, joilla on rahaa lunnaisiin ja motivaatio maksaa niitä."

Kyberrauhan aikana tehty sijoitus hyökkäysten havainnointiin ja vasteeseen tuottaa Laaksonen mukaan yritykselle tavallisesti 300–600 prosenttia, jos hyökkäys osuu kohdalle.

"Riskin hinta voi olla kuusinumeroinen tai enemmänkin, ja sijoitus kyberturvaan usein viisinumeroinen."

Laaksonen huomauttaa, että kybervakuutus voi auttaa hyökkäyksen jälkiselvittelyissä mutta se ei ole vaihtoehto kyberturvalle.

"Eihän kotivakuutukseen suojele tulipalolta eikä sammuta sitä. Sitä paitsi kybervakuutusten hinnat nousevat ja vaatimukset kiristyvät kyberrikollisuuden lisääntyessä." *

Lue lisää: f-secure.com/fi/business

Idea

Suojaa yrityksesi edistyneiltä kyberhyökkäyksiltä

F-Securen Countercept on hallinnoitu uhkien havainnointi- ja vastepalvelu. Näin se toimii.

JATKUVA HAVAINNOINTI

Tietoturvapoikkeaman tapahtuessa on tärkeää päästä nopeasti käsiksi olennaisiin tietoihin ja suureen määrään telemetriaa kohdeympäristössä.

Nopean, oikea-aikaisen ja proaktiivisen havainnoinnin keskiössä on F-Securen omaa teknologiaa käyttävä havainnointi- ja vastetiimi. F-Securen asiantuntijat valvovat aktiivisesti kaikkia asiakkaan päätelaitteita 24/7 havaitakseen mahdolliset poikkeamat jo hyvin alkuvaiheessa.

YHTEISTYÖ

Heti kun F-Secure havaitsee mahdollisen hyökkäyksen, käynnistään tilanteen vaatimat vastetoimenpiteet sekä aktivoidaan asiakkaan tietoturvtiimi. Yhteistyö käynnistyy sovitun mallin mukaisesti heti poikkeaman varmistuttua.

Ennalta sovitut ja harjoitellut prosessit sekä jatkuva viestintä tuottavat asiakkaalle tarkan tilannekuvan ja mahdollistavat nopean päätöksenteon sekä tehokkaan yhteistyön tietoturvapoikkeamien käsittelyssä.

POIKKEAMAN HALLINTA

Tietoturvapoikkeamiin vastaamisessa on oleellista, että tutkintaa, poikkeaman leviämisen estämistä ja korjaustoimia ohjataan hallitusti. Kerätyn tiedon pohjalta mahdollistetaan poikkeamien hallinta hyödyntäen jo ennalta asiakkaan ympäristöön asennettuja työkaluja.

Tehokkaiden tutkinta- ja vastetyökalujen avulla uhan lisätutkinta ja torjuntatoimet voidaan suorittaa etäyhteyksin nopeasti ja muuta asiakkaan liiketoimintaa häiritsemättä. Tarvittaessa kokeneet Incident Management -asiantuntijat jalkautuvat asiakkaan avuksi.

Viesti vastuusta

Kaupallinen Ideat-julkaisu yhdistää miljoona lukijaa ja vastuulliset yritykset. Ideoita vastuullisesta yritystoiminnasta Helsingin Sanomissa, Aamulehdessä ja HS.fi:ssä.

UUODEN 2022 TEEMAT:

Hiili 15.2.
Vastuu 22.3.
Energia 26.4.
Data 31.5.
Hiili 27.9.
Vastuu 25.10
Energia 29.11.

Varaa paikkasi:
www.ideat.media

s a n o m a
Tekniikkajulkaisut

Työsuhtedematkalippu pehmentää paluuta toimistolle

Työnantajan tarjoama matkaetu tukee työntekijän hyvinvointia ja yrityksen vastuullisuustyötä.

KUVA SAMI PISKONEN

"Monessa yrityksessä harkitaan HSL:n kausilipun tarjoamista työntekijöille, jotta toimistolle paluu pitkän etätyöjakson jälkeen sujuisi miellyttävästi", kertoo HSL:n asiakasvastaava Suvi Lahti.

Pitkän etätyöskentelyjakson jälkeen osa yrityksistä etsii nyt keinoja pehmentääkseen toimistolle paluuta, HSL:n asiakasvastaava **Suvi Lahti** on huomannut.

"Olen tavannut useampia yritysasiakkaita, jotka harkitsevat HSL:n kausilipun tarjoamista työntekijöilleen, jotta toimistolle paluu pitkän etätyöjakson jälkeen sujuu miellyttävästi", Lahti kertoo.

Kun HSL:n kausilipun tarjoaa työmatkaetuna, se mahdollistaa joukkoliikenteen käytön niin työ- kuin vapaa-ajan matkoilla. Työmatkaetu on työntekijälle veropaata 3 400 euroon saakka vuodessa.

Työmatkaetu on yksi työnantajan tarjoamista arvoista arvostusta työntekijöilleen, Lahti sanoo. Edun tarjoaminen on myös imagollinen seikka. Kun ihminen etsii uutta työtä, hän haluaa usein selvittää, miten yritys pitää työntekijöistä huolta ja millaisia etuja tarjoaa. Lahden mukaan työmatkaetu saattaa olla jopa rekrytointivaltti aloilla, joilla työntekijöistä kilpaillaan ja työmatkoja kuljetaan paljon joukkoliikenteellä.

"Nuoremmalla sukupolvella ei välttämättä edes ole ajokorttia, eivätkä he ole koskaan taittaneet työmatkaa autolla. Heille voi olla erityisen tärkeää, että työ-

paikka on helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä."

Tarjoamalla työmatkaedun työnantaja voi ohjata työntekijöidensä liikunnasta kestäväään suuntaan. Mitä useampi työntekijä vaihtaa omalla autolla kulke-
misen julkiseen liikenteeseen, sitä enemmän laskevat työntekijöiden työmatkoista aiheutuvat päästöt.

Lahti huomauttaa, että HSL-kausilippu työmatkaetuna voi olla myös tapa tasapuolistaa työmatkaetua yrityksessä. Kun toisille myönnetään autoetu, voivat toiset saada edun kausilippuna julkiseen liikenteeseen.

Työnantajan on helppo tarjota työmatkaetu työntekijöilleen huhtikuussa 2021 avatun HSL-työmatkapalvelun kautta. Verkkopalvelussa hoituvat kaikki asioinnit, eikä käyntejä palvelupisteessä tarvita. Työntekijä saa jatkuvan kausilipun kännykkäänsä.

"Työntekijä lunastaa työmatkaedun kausilipun HSL-sovelluksessa, ja kausilippu uusiutuu kuukausittain, kunnes työnantaja laittaa edun pois päältä verkkopalvelussamme. Lippu on työntekijän mukana aina, kun kännykkä on mukana. Se helpottaa arkea."

"Nuoremmalla sukupolvella ei välttämättä edes ole ajokorttia, eivätkä he ole koskaan taittaneet työmatkaa autolla. Heille voi olla erityisen tärkeää, että työpaikka on helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä"

Lahden mukaan työmatkaetuna tarjottava HSL-kausilippu tulee kertalippu- ja edullisemmaksi, jos työntekijä kulkee kolmekin edestakaista matkaa viikossa. Etua kannattaa hänen mukaansa harkita erityisesti silloin, jos työpaikka on helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä.

"Jos esimerkiksi myyjä saa työmatkaetuna kausilipun kännykkään, hän voi samalla lipulla hoitaa myös päivittäisiä asiakaskäyntejään. Vähittäiskaupat ja ravintolat sijaitsevat yleensä hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä, ja monet asiakkaat ja työntekijät kulkevat niihin joukkoliikenteellä. Miksei siihen voisi saada tukea työnantajalta?"

HSL-työmatkaedun on voinut saada kausilippuna kännykkään huhtikuusta 2021 alkaen. HSL-kortille kausilippuja on saanut työmatkaetuna jo aikaisemmin. Elokuussa 2021 HSL-kausilipun mobiiliin tarjosi työntekijöilleen lähes 130 yritystä.

Työmatkaetua voi tarjota HSL:n oman sovelluksen lisäksi Eazybreakin, Edenredin, Epassin ja ja Smartumin sekä VR:n ja Matkahuollon kautta. Työntekijä voi hyödyntää työmatkaetua HSL-sovelluksessa myös silloin, kun työnantaja on myöntänyt edun Eazybreakin, Edenredin tai Smartumin kautta.

Lue lisää: hsl.fi/tyomatkaetu

Kukka-Maaria Friman, HR-spesialisti, Helsingin kaupunki

"Työmatkalippu pienentää hiilijalanjälkeä"

"Toimistomme sijaitsee ydinkeskustassa, joten HSL:n kausilippu on organisaatiossamme erittäin tarpeellinen etu", sanoo Helsingin kaupungin markkinoinnissa HR-spesialistina työskentelevä **Kukka-Maaria Friman**.

Hän kertoo työorganisaatiossaan olevan useita toimipisteitä, siirtymiä työaikana ja työmatkoja. Työmatkaetuna tarjottava HSL:n kausilippu on sujuvoittanut noita siirtymiä ja myös työntekijöiden vapaa-aikaa.

Frimanin mukaan pidemmän matkan päästä töihin kulkevat hyödyn-tävät liityntäpysäköintiä ja hyppäävät matkan varrelta esimerkiksi metron kyytiin.

"HSL-kausilippu on työntekijöidemme keskuudessa todella arvostettu etu, sillä työyhteisössämme arvostetaan vastuullista liikkumista. Työmatkaetu pienentää hiilijalanjälkeä."

Omat työmatkansa Friman kulkee metrolla ja kävelen. Kausilippua hän kertoo käyttävänsä laajasti HSL-alueella vapaa-ajallakin.

"HSL-kausilippu on työntekijöidemme keskuudessa todella arvostettu etu, sillä työyhteisössämme arvostetaan vastuullista liikkumista."

Jani Laatikainen, toimitusjohtaja, Ainia

"Tukee työntekijän kokonaishyvintia"

Teknologian ja palvelunhallinnan yhdistävässä Ainiaassa HSL:n työmatkaetu on ollut käytössä pian kahdeksan vuotta.

"Lippujen lataaminen ja etuuskien hoitaminen onnistuu kätevästi HSL-työmatkapalvelussa. Toimimme tarvittavan informaation työntekijöille sähköpostilla, ja he ottavat lipun käyttöön mobiilisovelluksessa", Ainian toimitusjohtaja **Jani Laatikainen** kertoo.

Verkkopalvelun ansiosta HSL-kausilippu on nykyään helppo tarjota työntekijälle tarvittaessa myös lyhyemmäksi ajanjaksoksi, Laatikainen huomauttaa.

"Julkinen liikenne on pääkaupunkiseudulla se ensimmäinen vaihtoehto kulkea paikasta toiseen. Kun lippu on aina valmiina puhelimessa, ei tarvitse miettiä jonnekin menemistä sen kannalta, että pitää ostaa lippu mennessä ja tullessa."

Laatikainen kulkee työmatkansa bussilla ja raitiovaunulla. Matkaan kuluvan ajan hän kertoo käyttävänsä pääsääntöisesti äänikirjaa kuunnellen, joskus viestitellen tai palaveriin valmistautuen.

Jani Laatikainen muistuttaa, että HSL-kausilippu on enemmän kuin pelkkä matkaetu.

"Se tukee työntekijän kokonaishyvintia. Kyse ei ole vain siitä, että mahdollistetaan työntekijälle pääsy työpaikalle. Etu mahdollistaa myös työntekijän liikkumisen vapaa-ajalla."

Anna Seligson, Account Manager, Semantix

"Työmatkaetu helpottaa arkeani"

Anna Seligson on työskennellyt käännös- ja tulkkauspalveluita tarjoavalla Semantixilla vuodesta 2015. Siitä saakka hän on myös käyttänyt HSL:n työmatkaetua.

"Etu helpottaa arkea merkittävästi, koska matkalipun voimassaoloa ei tarvitse miettiä. Käytän lippua myös vapaa-ajalla. Ympäristöasiat ovat minulle tärkeitä. Suosin kävelyä, pyöräilyä ja joukko-liikennettä", Seligson sanoo.

Hänen työmatkansa kestää bussilla parisenkymmentä minuuttia. Sen ajan Seligson kuuntelee useimmiten äänikirjoja.

Semantixilla lähes 70 prosenttia vakituisista työntekijöistä hyödyntää HSL:n työmatkaetua säännöllisesti. Siihen kannustaa sekin, että toimisto sijaitsee hyvien julkisten yhteyksien päässä.

"Työmatkaetu on todella hyvä etu etenkin nyt, kun sen saa vihdoin HSL-sovellukseen. Suosittelen ehdottomasti työnantajia tarjoamaan sen työntekijöilleen", Seligson sanoo. *

"Etu helpottaa arkea merkittävästi, koska matkalipun voimassaoloa ei tarvitse miettiä. Käytän lippua myös vapaa-ajalla."

Idea

HSL-kausilippu työntekijälle

HSL-työmatkaetuna tarjottava kausilippu on tarkoitettu HSL-alueella asuville tai työskenteleville työntekijöille. Alueeseen kuuluvat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Siuntio, Kirkkonummi, Sipoo, Kerava ja Tuusula. Myös kehyskuntien asukkaat voivat saada työmatkaetuna kausilipun HSL-sovellukseen. Kehyskuntia ovat Hanko, Hausjärvi, Inkoo, Karkkila, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukila, Raasepori ja Vihti. Työnantajan toimipisteen pitää sijaita HSL-alueella.

Kuukausittain laskutettavien lippujen hinnat

Vyöhyke	Hinta
AB / BC / D	62,70 €
CD	80,60 €
ABC / BCD	99,70 €
ABCD	142,70 €

KUVA HSL/LAURI ERIKSSON

Meille, joiden ideoiden toimivuutta mitataan latausmäärissä.

HS Visio on uusi sisältökokonaisuus meille, jotka haluamme tietää enemmän yrityksistä, teknologiasta, tulevaisuudesta, sijoittamisesta, markkinoista, johtamisesta, startupeista ja kansainvälisestä taloudesta.

[HS.FI/VISIO](https://hs.fi/visio)

HS VISIO OSANA HELSINGIN SANOMIEN TILAUSTA